

Declaració provisional de la 50a Escola d'Estiu: Una escola nova per uns pobles lliures

Els mestres de la 50a escola d'Estiu, des d'una gran determinació, declarem la necessitat i l'oportunitat de construir un nou imaginari col·lectiu, i la voluntat de marcar-nos un horitzó el més ampli possible que ens permeti recuperar l'esperança i començar a construir un món més habitable, més humà i més just.

Proposem construir aquesta escola nova a partir de tres grans eixos: les ecologies, la lluita contra les desigualtats i les cultures.

Les ecologies ens infonen una perspectiva global que ens fa sentir part d'un tot humà, d'una única espècie, l'espècie humana, i d'un tot planetari, la Terra on vivim. Veiem el nostre món com un món de mons, com una comunitat de pobles, no pas com una agregació d'estats i nacions, i treballem per deixar una Terra habitable ara, sense esperar a demà, perquè pugui ser habitable per a les generacions futures.

La Terra, el planeta que habitem, es mou en una lenta però constant transformació, com fan evident als nostres ulls terratrèmols, erupcions volcàniques, inundacions, en una evolució sense presses. Nosaltres, els homes i les dones que hi fem estada, en comparació amb la resta d'éssers vius, som una espècie relativament jove, que evoluciona també amb lentitud.

La nostra ecologia política tria la igualtat d'accés als recursos, tot fent èmfasi en la cooperació en comptes de la competència, en el respecte a la diversitat enfront de la uniformitat. Hem de trencar radicalment amb la política catastrofista per donar pas a la solidaritat, la responsabilitat, l'enfocament global dels problemes, l'acció determinada cada dia pel bé comú i l'alliberament d'un sistema construït sobre l'explotació dels altres i sobre el consum excessiu.

La nostra proposta ambiental se sustenta en aquests arguments, i s'ha de reflectir en l'educació en totes les seves formes: en el replantejament sobre coneixements i valors, en l'organització de les institucions educatives i en la formació dels mestres.

Les desigualtats no són solament econòmiques, estimulades pel neoliberalisme que ens assetja, sinó que creixen i es generalitzen: les migracions del camp a la ciutat i les migracions internacionals en són una de les conseqüències i tenen sempre un component de violència.

L'educació forma part de les polítiques socials d'un país, i a compleix funcions socials de primer ordre que poden combatre les desigualtats i que també, a més de contribuir al progrés econòmic, contribueixen a la pau.

Les cultures, enteses com a produccions humanes molt lligades als seus contextos ecològics i territorials, a la història dels pobles i als seus projectes de futur, són manifestacions totes elles de la riquesa i el pluralisme de l'espècie.

La cultura és allò que vincula el més íntim de les persones amb allò universal, i en aquest sentit la cultura universal prové de compartir unes mateixes preguntes, encara que les respostes siguin diferents. Cada poble mira de comprendre la realitat des de diverses òptiques socials i culturals, mira d'entendre el món des de diverses lectures.

I amb relació als processos migratoris cal proclamar ben fort que els drets humans universals haurien de ser reconeguts en els mateixos termes per a tots els éssers humans. Aquesta democràcia multicultural ha d'aplegar totes les identitats presents en la societat. I és per això que cal lluitar perquè tothom pugui exercir els drets humans en igualtat de condicions, i eliminar, així, les restriccions que els estats solen imposar en matèria lingüística, religiosa o cultural.

Sabem que totes les cultures tenen valor i que són els seus creadors i recreadors, en contacte amb els altres pobles, els qui n'han de decidir l'evolució, sense imposicions ni humiliacions, i per tant ens hem de preguntar quins coneixements i quina cultura considerem imprescindibles i necessaris per als infants i joves d'avui.

Crida

Aquesta proposta només es pot aconseguir col·lectivament, alimentant-se de l'experiència i dels coneixements de tots els educadors, que són infants i joves, famílies, mestres, animadors, formadors, homes i dones dels mitjans de comunicació i de la cultura, institucions públiques...

Per tot plegat, ens comprometem col·lectivament i públicament a:

Fer-nos presents, com a comunitat educativa, en tots aquells debats que afectin l'educació en qualsevol de les seves etapes i dimensions.

Prioritzar la funció social de l'educació per davant de les altres que també li són pròpies. Això, vol dir, en la pràctica, combatre les desigualtats socials des de l'escola i posar les bases per poder seguir aprenent al llarg de tota la vida.

Debatre amb rigor i profunditat què és el que cal aprendre: quines bases culturals són imprescindibles, com garantir un domini de tots els alfabetos necessaris per a la vida, com treballar i practicar el diàleg crític i la discussió argumentada.

Aquesta és una primera invitació, provisional, que ens comprometem a desenvolupar aquest 2015 perquè vingui aquell dia en què es faci realitat.

50a Escola d'Estiu de Rosa Sensat

Barcelona, 8 de juliol de 2015